Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 2 (100) Warszawa, 7 stycznia 1939 r. Rok IV

TREŚĆ:

M. KLECZEWSKI
Łódź

KSIĘGOWANIE ZAKUPU

Artykuł dyskusyjny *)

Zagadnienie księgowania faktur zakupu urosło do niebywałych rozmiarów. Ukazują się w tej sprawie artykuły w prasie zawodowej i codziennej. Zagadnienie rozważane jest pod względem prawnym. Zabierają głos wybitni znawcy księgowości. Następuje interpretacja poszczególnych artykułów Kodeksu Handlowego i Kodeksu Zobowiązań. I jak to zwykle bywa, jedna interpretacja przeczy drugiej.

*) Redakcja zajęła w tej sprawie stanowisko w glosie umieszczonej w numerze 49, r. 1938, str. 779 i n.

Nie ma w tym nic dziwnego, że sprawa wywołała takie zaniepokojenie wśród księgowych. Stąd też liczne zapytania w Poradni OBP. Grozi bowiem odrzucenie ksiąg, a biedny księgowy już i tak jest w stałym niepokoju, jakkolwiek stara się czynić zadość wszelkim przepisom i wyjaśnieniom Władz Skarbowych—jakże często, niestety, z krzywdą dla właściwych celów, jakie ma spełniać księgowość w przedsiębiorstwie!

Jest to poniekąc odwróceniem zasady „tabakierka do nosa". Księgowość w pierwszym rzędzie służyć winna przedsiębiorstwu, a Władza Skarbowa ma tylko wgląd do tych ksiąg. Nie stwarza też żadna ustawa skarbowa przepisów, jak ma być prowadzona księgowość, zaś par. 1 art. 81 OP wyraźnie zaznacza, że „za prawidłowe uważa się księgi prowadzone w myśl przepisów obowiązującego kodeksu handlowego oraz zasad księgowości i zwyczajów handlowych".

Sprawa księgowania faktur jest rzeczą indywidualną dla każdego poszczególnego wypadku. Decydować tu powinno tylko prawo zwyczajowe.

Jeżeli pomimo to Ministerstwo Skarbu zajęło w tej sprawie stanowisko sprzeczne z opinią Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, który jest uprawniony do rozstrzygania o zwyczajach handlowych, stało się to z krzywdą gospodarczą dla handlu. Ministerstwo Skarbu zabrania w ten sposób stosowania stwierdzonego zwyczaju handlowego.

Jeżeli prof. Lulek, interpretując par. 2 art. 357 KZ, uważa za słuszne księgowanie faktur po odbiorze towaru, zaś według zasad księgowości księgowanie następuje tylko z chwilą, gdy zachodzi rzeczywista zmiana w składnikach majątkowych — sprawa jest jasna pod każdym względem.

Nie wiadomo, czym się kierowało Ministerstwo Skarbu. Gdyby tym — że informacje winny być zgodne (takie jest zdanie powszechne) z rocznym obrotem sprzedawcy, to należało by w ciągu całego roku uwidoczniać datę otrzymania faktury w specjalnej księdze ewidencyjnej, zgodnie z opinią Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, zaś w końcu roku uwidocznić na rku „Towary w Drodze" faktury na te towary, które jeszcze nie nadeszły.

Związki zawodowe księgowych winny podjąć interwencję w Ministerstwie Skarbu, by się przychyliło do liberalniejszego stanowiska — zgodnego ze zwyczajami handlowymi.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO USTAWY O ULGACH INWESTYCYJNYCH

(ciąg dalszy)

§ 19. O zastosowanie ulg, przewidzianych w art. 4 ust. (1) pkt 4) — 7), zwraca się osoba uprawniona pisemnie, z powołaniem się na decyzję ogłoszoną w Monitorze

Polskim, do tych organów urzędowych, które w myśl obowiązujących przepisów są powołane do zastosowania odnośnej ulgi, a mianowicie:

1) jeśli chodzi o ulgę, przewidzianą w art. 4 ust. (1) pkt 4) — do właściwego wojewody, stosownie do przepisów prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 86, poz. 776);

2) jeśli chodzi o ulgę, przewidzianą w art. 4 ust. (1) pkt 5) — do właściwego starosty, stosownie do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej i organizacji komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 635);

3) jeśli chodzi o ulgę, przewidzianą w art. 4 ust. (1) pkt 6) — do zarządu majątku państwowego;

4) jeśli chodzi o ulgę, przwidzianą w art. 4 ust. (1) pkt 7) — do właściwej władzy wodnej, stosownie do przepisów ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 62, poz. 574) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976).

Do art. 4 ust. (2).

§ 20. (1) Za szczególnie ważne dla obrony Państwa uznaje przedsiębiorstwo w poszczególnych przypadkach Minister Spraw Wojskowych według swego swobodnego uznania.

(2) Osobnej decyzji o uznaniu przedsiębiorstwa za szczególnie ważne dla obrony Państwa nie wydaje się. W razie takiego uznania, Minister Skarbu stwierdza jedynie w decyzji, o której mowa w art. 6 ust. (2), że osobie interesowanej służy również prawo do dziesięcioletniego zwolnienia od podatku dochodowego.

(3) Osoba interesowana może w podaniu, przewidzianym w art. 6 ust. (1), wyrazić prośbę o uznanie przedsiębiorstwa za szczególnie ważne dla obrony Państwa, jednakże prawa do dziesięcioletniego zwolnienia od podatku dochodowego nie może nabyć w trybie przewidzianym w art. 1 ust. (2) zdanie drugie. Prawo to może osoba interesowana nabyć wyłącznie na skutek wyraźnego stwierdzenia w decyzji, wydanej w trybie przewidzianym w art. 6 ust. (2).

§ 21. (1) U osób prawnych jest wolna od podatku dochodowego ta część dochodu (tj. zysków bilansowych w rozumieniu art. 21 ustawy o podatku dochodowym), ustalonego na podstawie prowadzonych przez nie ksiąg handlowych, jaka odpowiada stosunkowi przychodu brutto przypadającego na przedsiębiorstwo określone w art. 4 ust. (2) do sumy wszystkich przychodów brutto objętych księgami handlowymi.

(2) Zasadę wyrażoną w ust. (1) stosuje się również przy ustalaniu wolnego od podatku dochodu tych osób fizycznych, których księgi poza przedsiębiorstwem określonym w art. 4 ust. (2) obejmują także inne (choćby nie wszystkie) źródła dochodu— z tą jednak różnicą, że nadzwyczajnych przychodów w rozumieniu art. 7 ustawy o podatku dochodowym nie bierze się pod uwagę.

(3) Wartość wytworów jednego zakładu przemysłowego przekazanych do drugiego zakładu przemysłowego, należącego do tej samej osoby, celem dalszego zużytkowania uważa się za przychód brutto zakładu przekazującego.

(4) Jeżeli księgi osoby fizycznej obejmują wyłącznie przedsiębiorstwo określone w art. 4 ust. (2), wolny jest od podatku dochodowego dochód ustalony na podstawie tych ksiąg.

(5) Stratę, wynikłą z prowadzenia przedsiębiorstwa określonego w art. 4 ust. (2),

potrąca się z sumy dochodów osiągniętych z innych źródeł — zgodnie z postanowieniami art. 9 ustawy o podatku dochodowym.

Przykłady.

Przykład 1: Spółce akcyjnej, posiadającej między innymi przedsiębiorstwo określone w art. 4 ust. (2), ustalono na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych dochód podatkowy w sumie 400.000 zł, przy czym stwierdzono, że jej przychody brutto wynosiły:

a) z przedsiębiorstwa korzystającego z ulg	zł 2.000.000.—
b) z innego przedsiębiorstwa (nie korzystającego z ulg) . .	„ 1.300.000.—
c) z domów czynszowych	„ 200.000.—
d) z papierów wartościowych.	„ 80.000.—
e) odsetki czynne od lokat pieniężnych	„ 100.000.—
f) zysk książkowy na sprzedaży nieruchomości . . .	„ 300.000.—
g) różne inne przychody	„ 20 000.—
razem:	zł 4.000.000.—

W tym wypadku stosunek przychodu brutto z przedsiębiorstwa określonego w art. 4 ust. (2) do sumy wszystkich przychodów brutto spółki przedstawia się jak 1 : 2, wobec czego zwolnieniu od podatku dochodowego podlega połowa ustalonego dochodu podatkowego, tj. 200.000 zł.

Przykład 2: Właściciel przedsiębiorstwa określonego w art. 4 ust. (2), architekt, posiada nadto: podobne przedsiębiorstwo nie korzystające z ulg, willę, udziały w dwóch spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, a żona jego posiada papiery wartościowe i wierzytelność hipoteczną. Prowadzone przez niego księgi handlowe obejmują obydwa przedsiębiorstwa i udziały w wymienionych spółkach. Na podstawie tych ksiąg ustalono dochód ze źródeł nimi objętych w sumie 85.000 zł; z innych należących do płatnika źródeł dochodu (wolny zawód, willa) obliczono dochód w sumie 35.000 zł oraz doliczono płatnikowi dochody ze źródeł należących do jego żony w kwocie 10.000 zł; razem więc dochód podatkowy wynosi 130.000 zł. Przy ustalaniu dochodu wolnego od podatku w myśl art. 4 ust. (2) bierze się pod uwagę dochód i przychody brutto wyprowadzone z ksiąg handlowych. Jeżeli więc przychód brutto przedsiębiorstwa korzystającego z ulg wynosił np. 500.000 zł, a przychody brutto z pozostałych, objętych księgami, źródeł (drugie przedsiębiorstwo i udziały w spółkach) wynosiły łącznie 300.000 zł, to stosunek przychodu z pierwszego źródła do sumy wszystkich przychodów książkowych przedstawia się jak 5 : 8; w tym stosunku podlega zwolnieniu od podatku dochód uzyskany przez płatnika ze źródeł objętych księgami, a więc:

$$\frac{85.000 \times 5}{8} = 53.125 \text{ zł.}$$

Przykład 3: Do przedsiębiorstwa (osoby prawnej lub fizycznej) należą dwa zakłady przemysłowe: jeden znajduje się na obszarze Centralnego Okręgu Przemysłowego, drugi poza tym obszarem.

Innych źródeł dochodu oprócz przedsiębiorstwa płatnik nie posiada.

Zakład położony w Centralnym Okręgu Przemysłowym przekazuje produkowane przez się półfabrykaty drugiemu zakładowi do dalszego przerobu

Przypadające na zakłady przychody brutto kształtują się następująco:

Zakład znajdujący się w Centralnym Okręgu Przemysłowym.

Wartość półfabrykatów przekazanych drugiemu zakładowi . zł 2.500.000.—

Zakład znajdujący się poza obszarem Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Przychód brutto ze sprzedaży wyrobów gotowych . . zł 5.000.000.—

Stosunek przychodu brutto przypadającego na zakład położony w Centralnym Okręgu Przemysłowym (2.500.000 zł) do ogólnego przychodu brutto przedsiębiorstwa 5.000.000 zł + 2.500.000 zł = 7.500.000 zł) wynosi 1 : 3.

Dochód podlegający opodatkowaniu ustalono w sumie 600.000 zł. Zwolnieniu od podatku podlega 1/3 dochodu, czyli 200.000 zł.

Przykład 4: Na podstawie ksiąg handlowych przedsiębiorstwa określonego w art. 4 ust. (2) ustalono za dany rok operacyjny stratę w sumie 60.000 zł. Spólnik (jawny) tego przedsiębiorstwa. posiadający w nim 40% wkładu, osiągnął w tym samym roku dochody z innych źródeł: z majątku ziemskiego według oddzielnych ksiąg gospodarczych 32.800 zł, z domu czynszowego 17.000 zł i z dywidend od posiadanych akcyj 4.000 zł. W zeznaniu o dochodzie płatnik ten potrącił z dochodu zapłaconą cenę emisyjną nabytych akcyj (tytułem ulgi z art. 20) w kwocie 14.200 zł oraz odsetki od swego zadłużenia wynoszące 10.000 zł. Ustalenie podstaw wymiaru podatku dochodowego dla tego płatnika przedstawia się następująco:

Z ogólnego dochodu w sumie . . .		zł 53.800.—
należy potrącić:		
a) dywidendy od akcyj (art. 5 ustawy o podatku dochodowym) . . , .	zł 4.000.—	
b) odsetki od zadłużenia (art. 10 ustawy o podatku dochodowym)	„ 10.000.—	
c) cenę emisyjną nabytych akcyj (art. 20) .	„ 14.200.—	
d) stratę wynikłą z prowadzenia przedsiębiorstwa (art. 9 ustawy o podatku dochodowym) .	„ 24.000.—	zł 52.200.—
	pozostaje dochód:	zł 1.600.—

§ **22.** Dziesięcioletni termin zwolnienia od podatku dochodowego, przewidziany w art. 4 ust. (2), obejmuje dziesięć kolejno po sobie następujących lat podatkowych:

Do art. 5 ust. (2) i art. 14 ust. (3).

§ **23.** Jeżeli po ostatnim potrąceniu z dochodu podatkowego kosztów nakładów, określonych w art. 4 ust. (1) pkt 1) i art. 14 ust. (1) pkt. 1), pozostała jeszcze część dochodu podlegająca opodatkowaniu, a osoba korzystająca z dziesięcioletniego zwolnienia od podatku dochodowego wyraziła życzenie, by bieg tego dziesięcioletniego terminu rozpoczął się od roku, następującego po roku, w którym potrącenie nastąpiło po raz ostatni, jest ona obowiązana do zapłacenia podatku dochodowego, przypadającego od tej pozostałej części dochodu, przy zastosowaniu przepisów art. 21 ust. (5).

Do art. 7.

§ **24.** Kontrolę, czy osoba, której przyznano ulgi, dotrzymuje warunków przyznania tych ulg, wykonywa Minister Przemysłu i Handlu, w razie potrzeby w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Do art. 9.

§ **25.** (1) Za przedsiębiorstwa hotelarskie uważa się hotele i pensjonaty.

(2) Za przedsiębiorstwa gastronomiczne uważa się restauracje, bary, cukiernie, kawiarnie i jadłodajnie.

Do art. 10 ust. (1).

§ **26.** (1) W zakresie przedsiębiorstw hotelarskich i gastronomicznych służy osobom uprawnionym do ulgi—pod warunkami przewidzianymi w § 27 — prawo potrącenia z dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu z działu I, kosztów:

1) wzniesienia budynków na pomieszczenie przedsiębiorstw hotelarskich lub gastronomicznych, przebudowy budynków już istniejących w części, służącej na pomieszczenie przedsiębiorstw hotelarskich lub gastronomicznych oraz kosztów dobudowy do budynków już istniejących, jeżeli część dobudowana przeznaczona będzie wyłącznie na pomieszczenie przedsiębiorstwa hotelarskiego lub gastronomicznego;

2) nabycia nowych (nieużywanych) mebli, naczyń, pościeli i bielizny oraz innych tego rodzaju nakładów, które są potrzebne dla założenia, powiększenia lub ulepszenia przedsiębiorstwa hotelarskiego lub gastronomicznego;

3) nabycia i zainstalowania lub przerobienia urządzeń wodociągowych, oświetleniowych, cieplnych, chłodniczych, wentylacyjnych, asenizacyjnych, telefonicznych, wyciągowych lub innych tego rodzaju nakładów, które są potrzebne dla założenia, powiększenia lub ulepszenia przedsiębiorstwa hotelarskiego lub gastronomicznego.

(2) Jeżeli budynek nowowzniesiony posiada oprócz lokali, służących na pomieszczenie przedsiębiorstw hotelarskich lub gastronomicznych, również lokale inne, potrąceniu ulega taka część sum zużytych na budowę, jaka odpowiada stosunkowi kubatury użytkowej części przeznaczonej na pomieszczenie tych przedsiębiorstw do kubatury użytkowej całego budynku, chyba że koszty budowy tych ostatnich lokali mogą być potrącone na podstawie innych przepisów ustawy.

(3) Koszty wzniesienia budynków lub części dobudowanych na pomieszczenie przedsiębiorstw hotelarskich, potrącone na podstawie art. 10 ust. (1) i przepisów ustępów poprzedzających paragrafu niniejszego, nie mogą być po raz drugi potrącone na podstawie przepisów art. 25.

§ **27.** (1) Prawo potrącenia kosztów nakładów wymienionych w § 26 ust. (1) pkt 2) i 3), jeżeli chodzi o nowozakładane przedsiębiorstwa hotelarskie, służy pod następującymi warunkami:

(cdn.)

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

88.

DOCHÓD ZE SPRZEDAZY WYNALAZKU

Prawo wynalazcy wynikające z wynalezienia sposobu produkcji przedmiotu, służącego do zaspokojenia pewnych potrzeb i mającego zapewniony zbyt, stanowi u wynalazcy źródło dochodu. Dochód ze sprzedaży tego prawa nie podlega opodatkowaniu.

NTA, 28 października 1938 r., I. rej. 5748/36.

Z uzasadnienia. Przedmiot sporu stanowi doliczenie skarżącemu do podstaw wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1933 r. kwoty 31.200 zł. Skarżący domagał się w odwołaniu odliczenia wymienionej kwoty od dochodu na tej podstawie, że pochodzi ona ze sprzedaży wynalazku przez samego wynalazcę, że zachodzi tu wyzbycie się samego majątku. Pozwana władza odmowę odliczenia omawianej kwoty od podstawy wymiaru uzasadniła w zaskarżonym orzeczeniu tym, że dochód, uzyskany ze sprzedaży wynalazku, dokonanej przez samego wynalazcę, podlega opodatkowawaniu podatkiem dochodowym jako dochód ze źródeł, wymienionych w art. 3 p. 7 ustawy o podatku dochodowym, a fakt, że sprzedaż miała miejsce tylko jeden raz, jest dla sprawy bez znaczenia.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Nie ma co do tego sporu, że kwota 31.200 zł pochodzi ze sprzedaży tajemnicy fabrykacji oraz prawa do wyłącznej fabrykacji preparatu arsenobenzolowego węgierskiej firmie Dr. Leo Egger i I. Egger. Skarga dowodzi, że prawo wynalazcy należy do rzędu praw majątkowych, które mogą być spieniężone na równi z innymi przedmiotami majątkowymi zależnie od woli wynalazcy, a osiągnięty przychód nie podlega opodatkowaniu w myśl art. 7 ustawy o podatku dochodowym. To stanowisko skargi Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał w zasadzie za trafne. Nie ulega bowiem wątpliwości, że *prawo wynalazcy, wynikające z wynalezienia sposobu produkcji przedmiotu, służącego do zaspokojenia pewnych potrzeb i mającego zapewniony zbyt, stanowi u wynalazcy źródło dochodu*, a ten jego charakter jako źródła dochodu uzewnętrznia się wyraziście w szczególności wówczas, gdy wynalazca, nie wyzbywając się swego wynalazku, zezwala na jego eksploatację osobie trzeciej za periodycznym wynagrodzeniem. Toteż jak z jednej strony wydatek na nabycie takiego prawa nie podlega w myśl art. 8 p. 1 ustawy o podatku dochodowym u nabywcy potrąceniu od dochodu, tak znowu z drugiej strony wyzbycie się tego prawa, jako prawa majątkowego, nie stanowi według art. 7 ustawy dochodu podlegającego opodatkowaniu (por. wyroki NTA z 29 stycznia 1936, l. rej. 7468/33, OPA 1469/36 i z 24 kwietnia 1936, l.rej. 9444/33 i 9445/33, OPA 1558/36).

W powyższym oświetleniu przedstawia się stanowisko, zajęte przez władzę w zaskarżonym orzeczeniu, jako nieuzasadnione, wobec tego Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił to orzeczenie jako niezgodne z prawem, zarządzając w myśl art. 95 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 27 października 1932 w brzmieniu poz. 150/37, Dz. Ust., zwrot opłaty od skargi.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

59.

OBOWIĄZEK DONIESIENIA O WYPADKU.

Pracodawca nie dopuszcza się naruszenia obowiązku doniesienia o wypadku, jakiemu uległ pracownik, jeżeli pracownik zakomunikował pracodawcy, że nic mu się nie stało i zarówno bezpośrednio po wypadku jako też przez dłuższy czas po tym dalej pracował.

W sporze o wynagrodzenie szkody, wynikłej z zaniedbania doniesienia o wypadku, obojętne jest zagadnienie, kto wypadek zawinił.

SN, 16 sierpnia 1938, C II 65/38, PUS, 1938, poz. 164.

Z uzasadnienia: Nie zachodzą zarzucone obie podstawy kasacyjne z art. 426 k. p. c.

Ustalono, że w dniu 10 lutego 1930 powód uległ wypadkowi przy pracy, lecz na pytania kierownika robót, wiertacza, odpowiedział, że nic mu się stało i pracował dalej tegoż dnia i w dnie następne przez dłuższy czas po wypadku.

Przedsiębiorca ma donieść o każdym wypadku przy pracy, jaki wywołała najmniej trzydniową niezdolność do pracy, § 29 ust. L. 1/888 D. p. p. Wymóg ten u powoda nie zaszedł, gdyż po wypadku pracował dalej, zatem pozwana nie miała obowiązku donosić o tym wypadku, a skoro nie miała obowiązku, nie mogła obowiązku zaniedbać. Powództwo o zwrot szkody, wynikłej z zaniedbania obowiązku doniesienia, jest więc bezzasadne i oddalono je zgodnie z ustawą.

Przepis § 29 cyt. ust. wymaga trzydniowej niezdolności do pracy, zatem obojętne były w sporze dowody, że powód po wypadku chorował, leczył się prywatnie lub że po wypadku tegoż dnia był w domu nieprzytomny, skoro ustalono, że w dniu wypadku, do końca zmiany i w dniach następnych pracował bez przerwy.

W sporze o szkodę z zaniedbanego doniesienia o wypadku obojętne są rozważania, kto wypadek zawinił.

Pominięcie dowodów na powyższe szczegóły, dla sporu obojętne, nie naruszyło przeto zasad art. 243 k. p. c. Art. 426/2 k. p. c.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 24 LISTOPADA 1938 R. L. D. V. 28151/2/38

w sprawie zakresu potrącalności kosztów budowy nowego domu mieszkalnego od dochodu podatkowego.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 32 z 1938 r., poz. 776).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 14 września 1938 r. l. rej. 4655/35.

— — — — — — — — — — —

Przedmiotem sporu jest przede wszystkim kwestia prawna, czy określone w art. 3 ustawy z 24 marca 1933 r. poz. 173 Dz. Ust. prawo potrącenia od dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu sum zużytych na budowę domów mieszkalnych może być realizowane tylko w odniesieniu do tej części dochodu, jaka pozostanie płatnikowi po pokryciu kosztów utrzymania siebie i rodziny, czy też w odniesieniu do całego dochodu podatkowego, bez względu na poniesione w danym roku przez płatnika wydatki na utrzymanie. Władza pozwana, stojąc na gruncie pierwszej alternatywy, opiera się na tym, iż art. 3 mówi o prawie potrącenia sum, „będących częścią" dochodu podatkowego a zużytych na budowę.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Konstrukcja przepisu art. 3 cytowanej ustawy wskazuje wyraźnie na zamiar ustawodawcy nawiązania do postanowień ustawy o podatku dochodowym, nie dochód bowiem w znaczeniu gospodarczym, ale dochód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym („dochód, podlegający podatkowi dochodowemu") stanowić ma punkt wyjścia ustalenia ulgi z art. 3. Dochód zaś podlegający podatkowi jest w myśl art. 6 ustawy o podatku dochowym sumą przychodów, pomniejszoną o koszty ich osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia, o straty w przedmiotach, służących do osiągnięcia dochodu a podlegających zużyciu, i o prawidłowe odpisania na zużycie — a ponadto w myśl art. 10 ustawy pomniejszoną o sumę odliczeń, w tym artykule określonych. Dochód podatkowy jest więc specyficznym pojęciem, różnym od dochodu w znaczeniu czysto gospodarczym czy finansowym, i wysokość tego dochodu różni się niejednokrotnie bardzo poważnie od efektywnych wpływów gotówkowych netto, jakie są uważane potocznie za dochód w znaczeniu gospodarczym. Z dochodu podatkowego nie mogą być potrącone w myśl art. 8 p. 3 ustawy wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego i na utrzymanie rodziny, przy ustalaniu więc dochodu podatkowego wydatki te nie mogą być w żadnej mierze brane w rachubę. Skoro zaś podstawą obliczenia ulgi z art. 3 ustawy z 24 marca 1933 ma być dochód podatkowy, to i przy ustalaniu tej podstawy obliczeniowej nie mogą być te wydatki brane pod uwagę, inaczej bowiem popadłoby się w sprzeczność z wyraźnym postanowieniem art. 3, który każe potrącić koszty budowy od „dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu", a nie od tegoż dochodu, pomniejszonego o wydatki w myśl ustawy o podatku dochodowym niepotrącalne. Skoro dalej — jak już wskazano — ustawa o ulgach dla nowowznoszonych budowli w art. 3 wyraźnie nawiązuje do ustawy o podatku dochodowym i do postępowania wymiarowego tego podatku, należy przy interpretacji tego przepisu stosować te

same reguły, jakie stosuje się przy interpretacji wchodzących w grę przepisów ustawy o podatku dochodowym. Otóż żaden przepis ustawy o podatku dochodowym ani żadna, ustalona w judykaturze dotyczącej tego podatku, reguła interpretacyjna nie daje podstawy do przyjęcia, iż „potrącenie" jakiegoś wydatku od dochodu ma być czymś innym jak tylko prostą operacją rachunkową, w szczególności nie daje podstawy do interpretowania przepisów o potrącalności i odliczalności pewnych, wydatków od dochodu w ten sposób, iż władza skarbowa miałaby prawo badania, czy wydatek, w zasadzie potrącalny bądź odliczalny, został efektywnie pokryty z zasobów pieniężnych, pochodzących z przychodów, stanowiących punkt wyjścia obliczenia dochodu podatkowego, czy z jakichkolwiek innych funduszów płatnika, i dalej, by od stwierdzenia poniesienia wydatku z gotówki czy innych wartości, pochodzących z tego przychodu, miała być zależna potrącalność lub odliczalność wydatku. Wręcz przeciwnie, zasadą jest, iż wydatki potrącalne i odliczalne muszą być uwzględnione rachunkowo przez odjęcie ich sumy od rachunkowej sumy przychodów bez względu na to, jak przedstawiało się w rzeczywistości efektywne wpływanie przychodów z jednej a pokrywanie wydatków z drugiej strony.

Tak samo więc przy „potrącaniu" sum zużytych na budowę od dochodu, podlegającego opodatkowaniu, powinna być stosowana reguła czysto rachunkowego potrącenia tych sum od ustalonego w postępowaniu wymiarowym dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Zupełnie zaś nie mieści się w ramach postanowienia art. 3 zapatrywanie, z jakiego wychodzi władza pozwana, że z dochodu podlegającego opodatkowaniu, o jakim mówi ten przepis, należy rachunkowo potrącić koszty utrzymania płatnika i rodziny, a dopiero od pozostałej ewentualnie reszty tego dochodu obliczać przewidzianą w tym postanowieniu ulgę. Do ustalenia takiej kolejności czy hierarchii wydatków żaden przepis prawa nie daje podstawy i nie ma żadnego powodu do uważania za obowiązek płatnika pokrywania kosztów utrzymania siebie i rodziny z dochodu, bieżącego, a wydatków na nową budowę z oszczędności, z przychodów nie stanowiących dochodu podlegającego podatkowi, lub wreszcie z zasobów gotówki stanowiących efektywną równowartość potrąceń z tytułu odpisów za zużycie, strat w majątku lub innych pozycji potrącalnych z dochodu, a efektywnie nieponiesionych—a nie odwrotnie. Ani przepisy ustawy o podatku dochodowym, ani przepisy ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli, ani wreszcie rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy takiego obowiązku na płatnika nie nakładają i tym samym nie nakazują obliczenia ulg w sposób, przez władzę pozwaną zastosowany.

Zresztą ścisłe ustalenie, które z wydatków płatnika, poniesionych w okresie rocznym, zostały pokryte z dochodu, a które w inny sposób — jest na ogół niemożliwe, fundusze bowiem, stanowiące bieżący dochód płatnika, zlewają się najczęściej w jego gospodarstwie z innymi funduszami i niemożliwe jest stwierdzenie, z jakich funduszów został jakiś wydatek realnie pokryty.

Nie można też domniemywać się — w braku wyraźnej wskazówki w tym kierunku w ustawie — iż droga do uzyskania ulgi, przewidzianej jako zachęta do budowy domów mieszkalnych, prowadzi przez wykazywanie wszystkich wydatków na utrzymanie własne i rodziny — skoro obowiązek taki jest najczęściej uciążliwy dla płatnika, a w obowiązującym stanie prawnym ma niewątpliwie charakter wyjątkowy. (Wspomnianą uciążliwość ilustrują w rozpoznanej sprawie: protokół z przesłuchania świadka pod przysięgą m. in. na takie okoliczności jak „wiele wydano dokładnie na opał i oświetlenie w 1933 r." i „ile wydatkowali płatnicy na prywatne telefony" — jak również uzasadnienie w zaskarżonym orzeczeniu ujemnej oceny zeznań świadka tym, że one „nie obejmują wszystkich wydatków domowych i osobistych, np. wydatki Rabinowicza na wyjazd do Druskiennik, na odzież, kształcenie dzieci itp.").

Zważyć wreszcie należy, iż interpretacja art. 3, zastosowana przez władzę pozwaną, prowadziłaby do niezgodnego z celem ustawy upośledzenia płatników ekonomicznie słabszych, a faworyzowania płatników finansowo silnych, a przede wszystkim osób prawnych, u których oczywiście żadnych wydatków na „utrzymanie” od ulgi wyłączyć by nie można.

W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny pominął dalsze zarzuty skargi, jako bezprzedmiotowe i zaskarżone orzeczenie uchylił jako niezgodne z prawem, zarządzając w myśl art. 95 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z 27 października 1932 r. w brzmieniu poz. 150/37 Dz. Ust. zwrot opłaty od skargi.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw RP. Nr 9 z dn. 20 grudnia 1938 r.

Rozporządzenia Rady Ministrów: z dn. 10.12.1938 o przepisach przejściowych i uzgadniających, związanych z rozciągnięciem przepisów celnych na ziemie odzyskane w 1938 r. (poz. 660).

Dziennik Ustaw RP. Nr 100 z dn. 22 grudnia 1938 r.

Rozporządzenia Ministrów: Skarbu z dn. 15.12.1938 o uzupełnieniu taryfy na wyroby tytoniowe (poz. 666); — Skarbu z dn. 20.12.1938 o zniżkach celnych na szczupaki i sandacze (poz. 668).

Dziennik Ustaw RP Nr 102 z dn. 29 grudnia 1938 r.

Rozporządzenia Ministrów: Skarbu z dn. 12.12.1938 w sprawie ustalenia pozycji taryfy celnej przywozowej dla towarów, których przynależność taryfowa wzbudza wątpliwość (poz. 675); — Skarbu z dn. 19.12.1938 o obniżeniu ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa (poz. 676).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 34 z dn. 20 grudnia 1938 r.

Okólniki Ministerstwa Skarbu: z dn. 12.12.1938 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (poz. 803); — z dn. 12.12.1938 o uchyleniu niektórych okólników w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (poz. 804); — z dn. 15.12.1938 w sprawie przepisów wykonawczych do prawa celnego (poz. 805); — z dn. 13.12.1938 w sprawie badania piwa na zawartość ekstraktu w brzeczce podstawowej (poz. 806);— z dn. 13.12.1938 w sprawie oznaczania zawartości alkoholu w napojach winnych (p. 807).

PORADNIA

18. *S. G. Łódź.*

Nie widzimy podstaw do zmiany stanowiska, zajętego przez nas **w sprawie opodatkowania obrotu biur buchalteryjno-rewizyjnych** (OBP, 1938, str. 406—7 i str. 724). Stawka w wysokości 6% jest, być może, gospodarczo nieusprawiedliwiona, jednakże wynika ona z pozytywnych przepisów prawa (§ 76 Rozp. Wyk.). Te same wątpliwości można było by mieć również odnośnie np. biur pisania podań lub tłumaczeń i przepisywania na maszynie, których obrót sama ustawa (zob. tytuł rozdz. VI A taryfy) podciąga pod art. 5 p. 5 ustawy o pod. przem.

19. *Adwokat Dr L.*

Stan faktyczny. Klient, zawierając umowę o dzieło, zobowiązał się wobec przedsiębiorstwa budowlanego do zapłacenia należności za budowę w skryptach dłużnych na okaziciela oraz do uiszczenia odsetek od skryptów dłużnych każdemu ich posiadaczowi. Przedsiębiorca całą sumę należną mu w skryptach dłużnych scedował już w chwili zawarcia umowy o dzieło na rzecz pewnej instytucji bankowej. Czy przypadające od klienta odsetki od skryptów dłużnych podlegają włączeniu do obrotu przedsiębiorstwa budowlanego?

Obrotem podatkowym przedsiębiorstwa budowlanego jest suma przychodu brutto czyli, jak wyjaśnia § 18 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. — pełna należność z tytułu zawartej transakcji. Odsetki wypłacane w opisanym przypadku przez klienta posiadaczowi skryptu dłużnego dla przedsiębiorstwa budowlanego **są należnością, innej osobie przypadającą.** Wprawdzie § 18 stanowi, że „nie są potrącalne... od przychodu brutto odsetki" kredytowe, ale, jak zaznacza tenże przepis (ust. 4), tylko o tyle, **o ile pobrał je przedsiębiorca.** W opisanym przypadku odsetki mają charakter wynagrodzenia za udzielenie kredytu przez bank względnie przez posiadacza skryptu dłużnego — a nie przez przedsiębiorcę.

20. *Asch 40.*

1. Opisany przez pana sposób księgowania utargu nie budzi zastrzeżeń.

2. Rozporz. wykonawcze do OP nakazuje prowadzenie jako części składowej księgowości uproszczonej m. in. księgi towarów (§ 79).

3. Przedsiębiorstwa, prowadzące księgi handlowe uproszczone (nie — prawidłowe!) i posiadające na składzie znaczną ilość różnorodnych towarów mogą spis towarów z natury sporządzać raz na dwa lata. „W razie skorzystania z tego uprawnienia wartość towarów do inwentarza zamknięcia pierwszego roku tego dwuletniego okresu oraz inwentarza otwarcia roku drugiego — powinna być przyjęta w sumie figurującej w inwentarzu otwarcia pierwszego roku okresu dwuletniego" (§ 76 ust. (2) rozp. wyk. do OP.).

21. *Bode.*

1. U płatników pod. dochod., opodatkowanych na zasadach ogólnych poza art. 21 ustawy i prowadzących prawidłowe księgi handlowe, **podlegają opodatkowaniu podatkiem od dochodu bonifikaty i opusty, uzyskiwane od dostawców w drodze obniżenia pierwotnej ceny za dostarczony na kredyt towar,** jeżeli nie chodzi o tzw. zyski sanacyjne (okólnik M. S. z 30.8.1933 r. LDV. 32991/2/33; por. też OBP, 1938, str. 621 i 702). **Najdalej idącym opustem jest zrzeczenie się w całości zapłaty za towar,** które zatem również stwarza zysk podatkowy, jeśli nie ma charakteru sanacyjnego.

2. W myśl art. 44 ustawy o pod. doch, obowiązek **potrącania i wpłacania podatku od uposażeń ciąży na pracodawcy.** Potrącone kwoty należy wpłacić do kasy urzędu skarbowego w terminie do dni 7 po upływie miesiąca kalendarzowego z dołączeniem wykazu potrąceń

(blankiet urzędowy wzór nr 19) lub odpisu listy płacy. Wobec powyższego księgi przedsiębiorstwa powinny ujawniać na odnośnych kontach potrącenie i wpłatę podatku od uposażeń, bez względu na liczbę pracowników.

22. *M. H.*

1. **Sporządzanie dowodów wewnętrznych na zakup zboża u rolników,** zamiast dokumentów zewnętrznych, tj. podpisanych lub przynajmniej wystawionych (por. OBP, 1938, str. 613 odpow. nr 558, p. 4) przez dostawców, jest uchybieniem, które może zdyskwalifikować księgowość. Inaczej jest wtedy, **gdy kupiec wykaże brak możności otrzymania w poszczególnych wypadkach wymienionych dokumentów zewnętrznych.** „Jaką wagę w ramach zagadnienia prawidłowości ksiąg przypisać należy w poszczególnym wypadku brakowi niektórych dowodów rachunkowych, **ocenić winna władza na podstawie całokształtu sprawy w związku z całokształtem księgowości danego przedsiębiorstwa** (NTA, 20.4.1938 r. l. rej. 9709/34, OBP, 1938, str. 500).

2. **Transakcja jest jako giełdowa** wolna od podatku od obrotu, jeżeli m. in. została stwierdzona kartą umowy, spisaną przez maklera przysięgłego w lokalu i czasie giełdowym (na zebraniu giełdowym). Od uczestników giełdy (nie-członków giełdy), dopuszczonych przez prezesa rady lub jego zastępcę do zawierania transakcji giełdowych, jest wymagana **obecność na zebraniu giełdowym** (por. OBP, 1937, str. 312).

23. *C. W.*

1. Jeżeli płatnik prowadzący uproszczone (nie — prawidłowe!) księgi handlowe korzysta z przepisu § 76 art. 2 rozp. wyk. do OP (zob. wyżej odpow. nr 20 dla Asch. 40, p. 3) obliczenie podatku dochodowego nie nastręcza wątpliwości. Przyjmuje się bowiem wtedy, że wartość remanentu towarowego jest taka sama na początku i końcu pierwszego roku dwuletniego okresu.

2. O obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych przy obrocie poniżej 100.000 zł decyduje kategoria świadectwa przem. (przy II kat. handl dla przedsiębiorstw handlu towarowego. obowiązek taki zachodzi).

3. Jeżeli kupiec prowadzi prawidłowe księgi handlowe, choćby do tego nie był obowiązany, nie może on korzystać z przepisu art. 76 ust. (2) rozp. wyk. do OP, ponieważ przepis ten odnosi się **tylko do prowadzących księgi uproszczone.**

4. Jeżeli Urząd Skarbowy przy ustaleniu dochodu zastosował normy średniej zyskowności nie można żądać odliczenia od tak ustalonego dochodu podatków państwowych itp. powszechnie w danym okręgu pobieranych (ob. pojęcie normy dochodowości netto, OBP, 1937, str. 504).

5. Jedną księgowość można prowadzić dla kilku przedsiębiorstw, należących do tych samych współwłaścicieli.

24. *Eis.*

1. Należy uznać Rk Kapitału kwotą 100 zł w ciężar Rku Rymes, po czym przeprowadzić odpowiednie księgowanie na Rkach Weksli w depozycie i Banku, jak gdyby miało miejsce dodatkowe zdeponowanie wekslu na 100 zł. W treści zapisu należy uwidocznić fakt sprostowania na podstawie korespondencji z kontrahentem.

2. Zaksięgowaną w 1933 r. na Rku Kosztów handlowych zamiast na Rku Udziałów sumą 50 zł należy obecnie obciążyć Rk Udziałów na dobro rachunku Kapitału. W treści należy zaznaczyć fakt i powód sprostowania.

25. *B. W. F.*

Sposób księgowania zysku (wzgl. straty), powstałego przy sprzedaży obiektów całkowicie niezamortyzowanych, opisaliśmy w OBP, 1938, str. 404, odp. nr 381.

26. *D. B., Łódź.*

Co do księgowania weksli grzecznościowych ob. OBP, 1938, str. 511 — 512. Odpowiedź powyższa dotyczy **wydania**

weksli grzecznościowych. Wynika jednak z niej również **sposób księgowania otrzymania takich weksli** (zamiast akceptów grzecznościowych wchodzą w grę „rymesy" grzecznościowe).

27. *J. B.*

1. Skoro wynagrodzenie za przerób surowca należy się zgodnie z umową (milczącą) dopiero po jego odebraniu, zamawiający powinien do inwentarza na dzień 31.XII wpisać towar, znajdujący się w przerobie, bez względu na to, czy już został przerobiony, jako surowiec, nie uwzględniając przy jego szacowaniu jeszcze nienależnych kosztów przerobu.

2. Wyprowadzenie **w Dzienniku Wekslowym** salda na koniec każdego miesiąca jest zbędne. — W Dzienniku tym należy, oczywiście, księgować wszystkie wpływy kasowe z weksli, pod rygorem uznania za nieprawidłową tej księgi, a w dalszej konsekwencji — całej księgowości (por. OBP, 1938, str. 368 i 413, wyroki NTA).

28. *Abonent Rut.*

1. **Zysk spólnika może być w umowie spółki jawnej ustalony w stałej kwocie (miesięcznej lub rocznej).** Por. Allerhand, Kod. Handl., art. 105 uw. 2. — Obowiązuje to także władzę skarbową, która nie może dla celów podatkowych przyjmować innego podziału dochodu spółki. — Przy wymiarze podatku od stałego dochodu spólnika jest obojętne, na jaką sumę dochód przedsiębiorstwa spółkowego został ustalony. Ewentualne zatem doliczenia do zysku bilansowego nie mogą spowodować podwyższenia wspomnianego wymiaru.

Odpisy na amortyzację dotyczą przedmiotów, wchodzących w skład majątku przedsiębiorstwa spółkowego, a nie — wkładów wspólników. Nie rozumiemy więc, w jaki sposób poszczególny spólnik korzysta z tych odpisów.

2. Zachodzi istotnie sprzeczność między stanowiskiem władzy a wyrokiem NTA, z 13.6.1938 r. (OBP, 1938, str. 683). — Poza tym odsyłamy do naszego artykułu w OBP, rb., nr 44.

29. *J. Z. Łódź.*

1. **Nieujawnienie nazwisk prywatnych dyskonterów** nie jest podstawą do odrzucenia ksiąg handlowych, ani — w zasadzie — do nieuznania kosztów dyskonta jako wydatku potrącalnego (wyr. NTA, 17.X.1934, l. rej. 622/31). Zob. OBP 1937, str. 259—260.

2. Zgadzamy się z Panem, że diety wypłacone pracownikowi podróżującemu nie stanowią części jego uposażenia, pod warunkiem jednak wykazania (w miarę możności), że stanowią one ekwiwalent faktycznie poniesionych w podróży wydatków.

30. *Prenumerator mgr H.*

Zgodnie z art. 489 § 1 Kod. Zob. w braku odmiennej umowy **przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła.**

Przed odebraniem zatem zegarka, oddanego do naprawy i wyregulowania, należność na rzecz przedsiębiorstwa, wykonywującego naprawę, jeszcze nie powstaje. Nie zachodzi zatem potrzeba ujawnienia w jego księgach jako przychodu i, co za tym idzie, dochodu podatkowego—wynagrodzenia za naprawę zegarków, które w dniu 31 grudnia już zostały naprawione, lecz których jeszcze nie odebrano. (por. wyżej odp. dla J. B.).

31. *R. S.*

1. **Warunkiem odliczalności od dochodu odsetek od długów oraz wartości pieniężnej rent i trwałych ciężarów** jest, aby ciążyły one na źródle dochodu, podlegającym podatkowi, i pozostawały w związku gospodarczym z tym źródłem (art. 10). Warunki powyższe w opisanym przez Pana stanie faktycznym, oczywiście, nie zachodzą.

2. „Zobowiązanie z tytułu renty" nie podlega zaksięgowaniu, księgi handlowe nie są bowiem przeznaczone do ujawniania w nich stosunków prawnych. Dopiero w miarę wymagalności świadczeń, wynikających z obowiązku płacenia przez przedsiębiorstwo renty, wartość ich podlega zaksięgowaniu (na specjalnym koncie).

3. **Odpisy na zużycie ustala się w stosunku procentowym do kosztów nabycia,** jeżeli amortyzowany przedmiot został nabyty (nie wytworzony) przez danego płatnika. **Nie ma znaczenia, czy przedmiot zakupiono jako nowy, czy też w stanie używanym. Jeśli chodzi o przedmiot nabyty w stanie używanym,** nie mają zastosowania normy, ustalone w § 14 rozp. wyk. do ustawy o pod. doch. (odnoszące się, oczywiście, do przedmiotów nowych, których amortyzacja została rozpoczęta przez dane przedsiębiorstwo). W tym przypadku mają zastosowanie normy wyższe, zależne od stopnia dotychczasowego zużycia nabytych przedmiotów i prawdopodobnej długości okresu ich zdatności do używania.

Jeżeli przedmiot zmienia właściciela, podstawą amortyzacji jest cena nabycia a wysokość normy amortyzacji jest zależna od prawdopobnej długości okresu zdatności przedmiotu dla danego przedsiębiorstwa.

Powyższe zasady muszą mieć zastosowanie, **jeżeli amortyzowany przedmiot przechodzi we władanie innej osoby** wskutek przekształcenia organizacji przedsiębiorstwa, gdy np. — jak w Pańskim przypadku — przedsiębiorstwo jednoosobowe przekształca się w spółkę jawną, w ten sposób, że przedsiębiorstwo to staje się aportem do spółki, wniesionym przez dotychczasowego kupca jednoosobowego.

Jeśli więc w księgach spółki została ustalona inna niż w dotychczasowym przedsiębiorstwie jednoosobowym wartość przejętych przedmiotów, ta inna wartość stanowi podstawę obliczenia odpisów na amortyzację, według norm procentowych, zależnych od prawdopodobnego okresu, w ciągu którego przedmioty te będą mogły być używane.

4. **Przedsiębiorstwo hotelarskie** opłaca podatek od obrotu od sumy przychodu. **Otrzymywany przez właściciela hotelu czynsz z tytułu dzierżawy restauracji,** położonej z hotelem, nie stanowi przychodu z przedsiębiorstwa hotelarskiego, a więc nie powinien być doliczony do jego obrotu. Restauracja taka stanowi bowiem odrębne od hotelu przedsiębiorstwo (§ 43 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.).

Przychód płynący z dzierżawy restauracji podlega opodatkowaniu według tych samych zasad, jak czynsz z tytułu dzierżawy każdego innego przedsiębiorstwa handlowego. Wydzierżawiający przedsiębiorstwo nie prowadzi go (również w rozumieniu ustawy o pod. przem.), o czym świadczy choćby ta okoliczność, że nie wydzierżawiający, lecz dzierżawca jest obowiązany posiadać świadectwo przemysłowe, wobec czego dzierżawca opłaca podatek od obrotu.

Również nie stanowi obrotu podatkowego dochód z tytułu wynajęcia lokali w nieruchomości, w której jest prowa-

dzony hotel, na cele handlowe lab mieszkalne. Wynajem lub podnajem lokali (poza pokojami umeblowanymi) nie stanowi przedsiębiorstwa (art. 1 ustawy o pod. przem.).

Wg nowej ustawy o podatku obrotowym z 4.5.1938 r. wolna jest od tego podatku **dzierżawa lub najem nieruchomości lub ich części.** Również dzierżawa przedsiębiorstwa będzie wolna wg tej ustawy od podatku obrotowego, ponieważ nie podpada ona pod pojęcie „zawodowego i odpłatnego świadczenia rzeczy bądź usług" (art. 1).

5. W każdym przedsiębiorstwie prowadzącym księgi handlowe, a więc również w przedsiębiorstwie hotelarskim, podlegają księgowaniu i zaliczeniu do przychodu wszelkie sumy należne a nie tylko efektywnie wpłacone.

6. Poradnia nasza nie jest właściwym miejscem dla rozważań teoretycznych o instytucji osób prawnych. Wystarczy wymienić przykładowo: spółkę z ogr. odp., spółkę akcyjną, spółdzielnię, stowarzyszenie zarejestrowane itd.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia"
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Józef Filip Hoppenfeld — Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308—Poczt. konto rozrachunkowe Nr. 176—Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor Dr. Emanuel Iserzon Drukarnia Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15, telefon 603-46.